

the choice of strategy to market environmental innovation]. *Marketing i menedzhment innovatsii*, no. 2 (2013): 230-241.

Bodzhayeva, V. V., and Slobodchikova, I. V. "Podkhody k formirovaniu regionalnoy innovatsionnoy politiki" [The approaches to the formation of regional innovation policy]. *Obedinenie ekonomistov i pravovedov – kliuch k novomu etapu razvitiia*. Bern, 2013. 121-124.

Boichenko, V. S. "Sutnist rehionalnoho innovatsiinoho rozvytku" [The essence of regional innovation]. *Visnyk Sumskoho natsionalnoho ahrarnoho universytetu*, no. 4 (2011): 127-132.

Hordiienko, V. P. "Innovatsiinyi rozvytok rehioniv na osnovi tekhnoparkovoi kontseptsii" [Innovative development of regions based on the concept of technology parks]. *Ekonomichnyi prostir*, no. 46 (2011): 37-44.

Kucheruk, T. H. "Mekhanizm innovatsiino-oriantovanoho ekonomichnoho rozvytku rehioniv z problemy ratsionalnosti funktsionuvannia" [The mechanism innovation-oriented economic de-

velopment problems of rationality functioning]. *Visnyk ekonomichnoi nauky Ukrainy*, no. 1 (2011): 71-74.

Samoilik, M. S. "Formuvannia innovatsiino-investytsiinykh pidkhodiv do upravlinnia sferoiu povodzhennia z tverdymy vidkhodamy rehionu" [Formation of innovative investment approaches sphere of management of solid waste in the region]. *Visnyk Sumskoho natsionalnoho ahrarnoho universytetu*, no. 5 (60) (2014): 135-140.

Stenicheva, I. B. "Innovatsiinyi rozvytok – shliakh do modernizatsii ekonomiky Ukrainy" [Innovative development – a way to modernize Ukraine's economy]. *Transformatsiia natsionalnykh modelei ekonomichnoho rozvytku v umovakh hlobalizatsii*. Kyiv, 2013. 467-468.

Vasyliieva, T. A., and Kasianenko, V. O. "Intehralne otsiniuvannia innovatsiinoho potentsialu natsionalnoi ekonomiky Ukrainy: nauково-metodychnyi pidkhid i praktychni rozrakhunky" [Integral evaluation of innovative potential of the national economy of Ukraine: Scientific methodical approach and practical calculations]. *Aktualni problemy ekonomiky*, no. 6 (2013): 50-59.

УДК 657+630*6

УДОСКОНАЛЕННЯ КЛАСИФІКАЦІЇ ЛІСОВИХ РЕСУРСІВ

© 2015 СТОРОЖУК Т. М., ДРУЖИНСЬКА Н. С.

УДК 657+630*6

Сторожук Т. М., Дружинська Н. С. Удосконалення класифікації лісових ресурсів

Мета статті полягає в удосконаленні класифікації лісових ресурсів на підприємствах лісового господарства для відображення їх у бухгалтерському обліку, проведення аналізу та контролю за їх використанням з метою ефективного управління. За результатами дослідження визначено доцільність виділення необхідних класифікаційних ознак лісових ресурсів за послідовністю надходження в господарський обіг, за походженням, за ознакою їх можливого господарського використання та деяких видів недревних лісових ресурсів – за смаковими властивостями. Перспективою подальших досліджень у даному напрямі є проектування методів і технологій відображення лісових ресурсів як структурованого об'єкта бухгалтерського обліку підприємств лісового господарства. Для інтеграції лісових ресурсів в облікову систему існує потреба в удосконаленні нормативно-правової бази та уточненні понятійного апарату для однозначного і логічного використання отриманих результатів у практичній діяльності.

Ключові слова: класифікація лісових ресурсів, склад лісових ресурсів, первинні лісові ресурси, вторинні лісові ресурси, лісові ресурси деревного походження, лісові ресурси недревного походження.

Табл.: 1. **Бібл.:** 9.

Сторожук Тетяна Миколаївна – кандидат економічних наук, доцент, професор кафедри бухгалтерського обліку, Національний університет державної податкової служби України (вул. Карла Маркса, 31, м. Ірпінь, Київська обл., 08201, Україна)

E-mail: stevan@ukr.net

Дружинська Наталія Сергіївна – старший викладач кафедри бухгалтерського обліку, Національний університет державної податкової служби України (вул. Карла Маркса, 31, м. Ірпінь, Київська обл., 08201, Україна)

E-mail: kn2005@ukr.net

УДК 657+630*6

Сторожук Т. М., Дружинская Н. С. Совершенствование классификации лесных ресурсов

Цель статьи заключается в усовершенствовании классификации лесных ресурсов на предприятиях лесного хозяйства для отображения их в бухгалтерском учете, проведении анализа и контроля над их использованием с целью эффективного управления. В результате исследования определена целесообразность выделения необходимых классификационных признаков лесных ресурсов по последовательности поступления в хозяйственный оборот, по происхождению, по признаку их возможного хозяйственного использования и некоторых видов недревесных лесных ресурсов – по вкусовым свойствам. Перспективой последующих исследований в данном направлении является проектирование методов и технологий отображения лесных ресурсов как структурированного объекта бухгалтерского учета предприятий лесного хозяйства. Для интеграции лесных ресурсов в учетную систему существует потребность в усовершенствовании нормативно-правовой базы и уточнении понятийного аппарата для однозначного и логического использования полученных результатов в практической деятельности.

Ключевые слова: классификация лесных ресурсов, состав лесных ресурсов, первичные лесные ресурсы, вторичные лесные ресурсы, лесные ресурсы древесного происхождения, лесные ресурсы недревесного происхождения.

Табл.: 1. **Библ.:** 9.

Сторожук Татьяна Николаевна – кандидат экономических наук, доцент, профессор кафедры бухгалтерского учета, Национальный университет государственной налоговой службы Украины (ул. Карла Маркса, 31, г. Ирпень, Киевская обл., 08201, Украина)

E-mail: stevan@ukr.net

Дружинская Наталья Сергеевна – старший преподаватель кафедры бухгалтерского учета, Национальный университет государственной налоговой службы Украины (ул. Карла Маркса, 31, г. Ирпень, Киевская обл., 08201, Украина)

E-mail: kn2005@ukr.net

UDC 657+630*6

Storozhuk T. M., Druzhynska N. S. Improved Classification of Forest Resources

The article is aimed to improve the classification of forest resources at the forestry enterprises to be displayed in the accounting, analysis and control, with a view to an efficient management. As result of the study, the advisability of allocating the necessary classification characteristics of forest resources by the order of arrival into economic turnover, by origin, by the characteristic of potential economic use and, with certain types of the forest resources of non-wood origin, – by the flavoring properties has been determined. The prospect of further research in this area is projecting methods and technologies for displaying forest resources as a structured object of bookkeeping of the forestry enterprises. To integrate the forest resources in the accounting system, there is a need to improve the regulatory framework and clarify the conceptual apparatus for unambiguous and logical use of the obtained results in practice.

Key words: classification of forest resources, composition of forest resources, primary forest resources, secondary forest resources, forest resources of wood origin, forest resources of non-wood origin.

Tabl.: 1. **Bibl.:** 9.

Storozhuk Tetyana M. – Candidate of Sciences (Economics), Associate Professor, Professor of the Department of Accounting, National University of State Tax Service of Ukraine (vul. Karla Marksa, 31, Irpin, Kyivska obl., 08201, Ukraine)

E-mail: stevan@ukr.net

Druzhynska Nataliia S. – Senior Lecturer of the Department of Accounting, National University of State Tax Service of Ukraine (vul. Karla Marksa, 31, Irpin, Kyivska obl., 08201, Ukraine)

E-mail: kn2005@ukr.net

Ліс є потужним накопичувачем біологічної маси, яка виступає об'єктом господарської діяльності підприємств лісового господарства у вигляді різного роду лісових ресурсів. З метою створення єдиної нормативно-правової бази, організації бухгалтерського обліку, аналізу та контролю лісових ресурсів необхідно розглянути та адаптувати існуючу класифікацію лісових ресурсів до потреб управління. Проблема є відсутність у сучасній економічній літературі та нормативних актах узгодження й однозначності стосовно складу лісових ресурсів лісгосподарських підприємств різних природних зон і на різних етапах їх відтворення і споживання.

Частково питання складу та класифікації лісових ресурсів розглядалися в працях Обозова Н. А. [1], Позднякова А. К. [2], Пономаренко Т. І. та Савчука В. К. [3], Синякевича І. М. [4], Сенько Є. І., Фурдичко О. І. [5], Телішевського Д. А. [6], Туниці Ю. Ю. [7] та інших науковців. Відсутність єдиного повного переліку, відповідного групування лісових ресурсів та уніфікованих показників виміру негативно впливає на облік, контроль та аналіз їх освоєння, а, відповідно, і фінансовий стан підприємства.

Мета статті полягає в удосконаленні класифікації лісових ресурсів на підприємствах лісового господарства для відображення їх в бухгалтерському обліку, проведення аналізу та контролю за їх використанням з метою ефективного управління.

Запорукою успішної діяльності підприємства є правильно організований бухгалтерський облік на підприємстві та виконання ним своїх інформаційних, тобто облікових, контрольних та аналітичних функцій. У свою чергу, основою правильно організації бухгалтерського обліку будь-яких об'єктів є їх класифікація. Це дозволяє своєчасно та правильно формувати робочий план рахунків з метою підготовки інформації для прийняття оперативних, тактичних і стратегічних управлінських рішень.

Об'єктом господарської діяльності підприємств лісового господарства виступає значна кількість різноманітних за своїм складом, видом, призначенням, можливістю використання, цінністю тощо лісових ресурсів. Упорядкування переліку та складу лісових ресурсів є передумовою ефективного їх обліку, контролю, аналізу та управління з метою ефективного освоєння та раціонального використання як на кожному підприємстві, так і в цілому в країні.

У Лісовому кодексі України [8] відсутня класифікація лісових ресурсів, але визначено їх склад. Так, до складу лісових ресурсів віднесено деревні, технічні, лікарські та інші продукти лісу, що використовуються для задоволення потреб населення і виробництва та відтворюються у процесі формування лісових природних комплексів. До лісових ресурсів також належать корисні властивості лісів (здатність лісів зменшувати негативні наслідки природних явищ, захищати ґрунти від ерозії, запобігати забрудненню навколишнього природного середовища та очищати його, сприяти регулюванню стоку води, оздоровленню населення та його естетичному ви-

хованню тощо), що використовуються для задоволення суспільних потреб.

У Податковому кодексі України [9] перераховано лісові ресурси, які виступають об'єктом оподаткування рентною платою за спеціальне використання лісових ресурсів у такому складі:

1) деревина, заготовлена в порядку рубок головного користування;

2) деревина, заготовлена під час проведення заходів щодо поліпшення якісного складу лісів, їх оздоровлення, посилення захисних властивостей, а також з розчищення лісових ділянок, вкритих лісовою рослинністю, у зв'язку з будівництвом гідровузлів, трубопроводів, шляхів тощо;

3) другорядні лісові матеріали (заготівля живиці, пнів, лубу та кори, деревної зелені, деревних соків та інших другорядних лісових матеріалів, передбачених нормативно-правовими актами з ведення лісового господарства);

4) побічні лісові користування (заготівля сіна, випасання худоби, заготівля дикорослих плодів, горіхів, грибів, ягід, лікарських рослин, збирання лісової підстилки, заготівля очерету та інших побічних лісових користувань, передбачених нормативно-правовими актами з ведення лісового господарства);

5) використання корисних властивостей лісів для культурно-оздоровчих, рекреаційних, спортивних, туристичних і освітньо-виховних цілей та проведення науково-дослідних робіт.

Визначаючи ставки рентної плати за спеціальне використання лісових ресурсів, використовують групування деревини за різними лісовими породами, виділяючи при цьому основні та неосновні лісові породи. Крім того, ставки рентної плати за заготівлю деревини застосовуються з урахуванням розподілу лісів за поясами і розрядами. До першого поясу належать усі ліси, за винятком лісів Закарпатської, Івано-Франківської та Чернівецької областей і лісів гірської зони Львівської області. Ці ліси належать до другого поясу.

Розряди встановлюються для кожного кварталу (урочища) виходячи з відстані між центром кварталу і найближчим нижнім складом лісозаготівельника, до якого деревина вивозиться безпосередньо з лісосіки, або пунктом відвантаження деревини залізницею. Таких розрядів визначено п'ять: 1 – до 10 км; 2 – 10,1 – 25 км; 3 – 25,1 – 40 км; 4 – 40,1 – 60 км; 5 – 60,1 і більше кілометрів [9].

У досліджених нами працях науковців також спостерігаються різні підходи до групування лісових ресурсів. Так, Ю. Ю. Туниця [7] усі блага, які надає людині ліс, незважаючи на їх різноманітність і складність, звів у чотири групи: сировинні ресурси деревного походження; ресурси недеревного рослинного походження; ресурси тваринного походження; різноманітні корисні функції лісу, їх вплив на зовнішнє середовище. Таким чином, ліс розглядається як еколого-економічна система взаємозв'язаних між собою і зовнішнім середовищем чотирьох компонентів, які позначені так: *D* – дерево; *M* – гриб; *F* – фауна; *P* – рекреація.

Роботу виконано в межах науково-дослідної роботи кафедри «Розвиток бухгалтерського обліку в умовах інтеграційних процесів» (державний реєстраційний № 0111U007515).

До ресурсів деревини (Д) автор відносить стовбурну деревину, гілки, сучки, верхівки, деревну зелень, пневу і кореневу деревину, кору та інші потенціальні продукти. Ресурси недеревного походження (М) включають гриби, ягоди, плоди, лікарську і технічну сировину, сінокоси, кормові ресурси, бджільництво та інші. Ресурси тваринного походження (Ф) – це біологічно корисні (птахи і звірі) та шкідливі (природні шкідники лісу, зокрема комахи). До специфічних матеріальних ресурсів неречового походження (Р) належать рекреаційна здатність (оздоровча цінність лісових масивів), вплив лісу на захист ґрунту від ерозії, підвищення врожайності сільськогосподарських культур, рівень ґрунтових вод, регулювання водостоку, продукування кисню, очищення повітря від шкідливих газів тощо [7].

І. М. Синякевич [4, с. 96] виділяє категорію рослинних культивованих лісових ресурсів, до якої можуть бути віднесені грибні та ягідні плантації на відкритому ґрунті, та тваринні культивовані лісові ресурси, до яких відносяться вирощені в звіромисливських господарствах звірі.

Ліси поєднують на певній території велику кількість різноманітних ресурсів, використання яких забезпечує широкий асортимент лісової продукції, то саме види користувань науковці [1, с. 14] беруть за основу для групування лісових ресурсів.

Частина лісових ресурсів є активами підприємства, а ті, у свою чергу, доцільно розглядати як складову біологічних активів. Вважаємо, що по аналогії з додатковими біологічними активами вторинними слід вважати додаткові лісові ресурси (квіти, плоди, шишки, деревні соки, насіння тощо), які отримуються в результаті біологічних перетворень первинних лісових ресурсів (дерева, куці, рослини тощо). У даному сенсі вважаємо доцільним класифікувати лісові ресурси за послідовністю надходження в господарський обіг на первинні та вторинні. Наше бачення щодо складу первинних і вторинних лісових ресурсів наведено в *табл. 1*, проте у практичній діяльності конкретних підприємств лісового господарства перелік може бути визначений виходячи з наявного породного і видового складу ре-

сурсів, природної зони розміщення підприємства, призначення даної ділянки лісу в рамках виробничої, економічної та облікової політики підприємства.

При використанні первинних лісових ресурсів деревного походження на різних етапах життєвого циклу підприємства лісового господарства можуть отримувати такі вторинні лісові ресурси, як деревина, живиця, соки, шишки, квіти, насіння, горіхи, лісовий садивний матеріал, кору, деревну зелень, очерет тощо. Крім того, розглядаючи класифікацію лісових ресурсів, не можна забувати про такі корисні та важливі для суспільства продукти лісу, як гриби, ягоди, лікарські рослини та інші продукти лісу недеревного походження. В основу поділу їх на первинні та вторинні покладено припущення, що лісові ресурси недеревного походження у лісовому господарстві виникають природним шляхом, а тому такі первинні лісові ресурси, як дикорослі ягідники, лікарські трави тощо, є джерелом вторинних (насіння, квіти, плоди, їстівні гриби та інша зібрана продукція недеревного походження). Таким чином, лісові ресурси деревного та недеревного походження бувають як первинні, так і вторинні.

Лісові ресурси можуть використовуватись як для задоволення особистих потреб населення, так можуть і здаватись організованим заготівельникам. Проте існує проблема відсутності в нормативних матеріалах чіткого розподілу лісових ресурсів за їх кількісними і якісними показниками [5, с. 76]. Відсутність повного чіткого переліку лісових ресурсів за природними зонами та їх групування за відповідними класифікаційними ознаками веде до відсутності складу лісових ресурсів за регіонами та в кожному підприємстві лісового господарства. А відсутність єдиних кількісних та якісних показників виміру негативно впливає на планування, облік, контроль та аналіз освоєння лісових ресурсів, що веде до зловживань, зниження доходності підприємств лісового господарства. Лише чіткий перелік лісових ресурсів за природними зонами, групування за визначеними класифікаційними ознаками з відображенням єдиних уніфікованих кількісних та якісних показників виміру буде запорукою їх ефективного освоєння та раціонального

Таблиця 1

Склад лісових ресурсів за послідовністю надходження в господарський обіг

Види лісових ресурсів	Лісові ресурси деревного походження	Лісові ресурси недеревного походження, залучені до господарського обігу	Відповідність об'єктам бухгалтерського обліку
Первинні лісові ресурси	Деревостани, незімнуті лісові культури, культури у лісових розсадниках та на плантаціях, життєздатний природний підріст тощо	Культурні та дикорослі ягідники, лікарські трави тощо	Необоротні активи (довгострокові біологічні активи), оборотні активи (поточні біологічні активи), непередбачені активи
Вторинні лісові ресурси	Деревина, живиця, соки, шишки, квіти, насіння деревних та чагарникових порід, горіхи, лісовий садивний матеріал, кора, деревна зелень, хворост тощо	Їстівні гриби, насіння та квіти лікарських трав, плоди та інша зібрана продукція лісу недеревного походження	Оборотні активи (готова продукція лісового господарства або окремого переділу, додаткові біологічні активи, продукти переробки)

Джерело: авторська розробка.

використання як в межах країни, так і кожного підприємства зокрема.

Особливо поза увагою усіх цих процесів залишаються лісові ресурси недеревного походження. Поширення тих чи інших видів лісових ресурсів недеревного походження на територіях підприємств лісового господарства відмічають у таксаційних картках та пояснювальних записках до таксаційних описів. Інформація про наявні лісові ресурси недеревного походження може бути корисною для організації їх раціонального освоєння, що є вагомим додатковим джерелом підвищення доходності та прибутковості підприємств лісового господарства.

Серед лісових ресурсів недеревного походження особливе вподобання серед людей припадає на гриби. За смаковими властивостями гриби поділяють на чотири категорії. До першої належать найбільш цінні за смаковими і поживними якостями: білий гриб, хрящ-молочник справжній, рижик; до другої – підберезник, масляк, печериця, польський гриб, синяк; до третьої категорії – моховик, більшість сиріжок, лисичка, опеньок осінній; до четвертої – козяк, глива, опеньок літній, баран-гриб та інші, які використовуються головним чином для соління. Повної згоди щодо складу кожної категорії як у літературі, так і на практиці, поки що не існує. Класифікація, яка застосовується зараз, складена досить давно, у зв'язку з чим деякі гриби, які широко використовуються зараз у різних галузях економіки, незаслужено залишилися на нижчих сходинках. Як справедливо зауважують Сенько Є. І. та Фурдичко О. І. [5, с. 10], заслуговують на значне підвищення в ранзі глива, а також печериці, сиріжки. Одночасно деякі гриби доцільно було б понизити у ранзі, а свинушку слід виключити із числа їстівних. На думку авторів, настав час затвердити єдину класифікацію господарської цінності грибів, усебічно враховуючи їх господарське значення.

З метою ведення бухгалтерського обліку корисною є класифікація лісових ресурсів недеревного походження за ознакою їх можливого господарського використання. Відповідно до рівня розвитку науки, техніки та суспільства такі лісові ресурси недеревного походження можна поділяти на залучені до господарського використання, частково залучені та незалучені, які є резервами та потенційними ресурсами. Лісові ресурси, які залучені до господарського використання, обліковуються в частині їх фактичної заготівлі та є активами підприємства. У бухгалтерському обліку такі ресурси можуть бути оцінені та зображені за фактичною собівартістю їх заготівлі. Звичайно це є досить дохідна та високорентабельна частина лісових ресурсів, оскільки ціна фактичної їх реалізації значно перевищує витрати на заготівлю. Освоєння недеревних лісових ресурсів здійснюється на підставі дозвільних документів, які представляють собою спеціальні дозволи (лісові квитки) або встановлені норми (для безоплатного збору певних видів недеревних лісових ресурсів) і передбачають обмеження у використанні лісових ресурсів, що знаходяться у віданні підприємств лісового господарства. Видаються вони органами виконавчої влади з питань

лісового господарства Автономної Республіки Крим, територіальними органами центрального органу виконавчої влади з питань лісового господарства та власниками лісів чи постійними лісокористувачами.

Таким чином, класифікація лісових ресурсів недеревного походження за ознакою їх можливого використання важлива як з огляду планування такої діяльності, обліку використання, так і для пошуку ринків збуту та розрахунків з бюджетом.

Взагалі, на етапі фактичного використання лісові ресурси використовуються не лише для задоволення особистих потреб населення (загальне використання лісових ресурсів), але і збираються організованими заготівельниками, отже, приймають форму продукції (спеціальне використання лісових ресурсів). Така інформація важлива не лише з огляду планування раціонального освоєння лісових ресурсів, але і для планування розрахунків з бюджетом щодо рентної плати за спеціальне використання лісових ресурсів, оскільки, відповідно до Лісового кодексу України [8], споживання лісових ресурсів у порядку спеціального використання, крім розміщення пасік, є платним і проводиться на виділеній лісовій ділянці за спеціальним дозволом (лісорубний квиток (ордер), лісовий квиток).

ВИСНОВКИ

Для відображення та узагальнення інформації про лісові ресурси в бухгалтерському обліку, планування витрат і доходів, аналізу діяльності підприємства з метою ефективного управління особливого значення набуває їх класифікація. Оптимізація інформаційного забезпечення для ефективного аналітичного погляду та контролю дозволяє своєчасно приймати дієві управлінські рішення, що дають можливість суттєво підвищити ефективність суб'єкта господарювання, одночасно збільшуючи його доходи. Шляхом класифікації аналітичної інформації щодо наявності та заготівлі лісових ресурсів рекомендовано формування інформаційного забезпечення управління підприємствами лісового господарства. Класифікація лісових ресурсів за послідовністю надходження в господарський обіг: на первинні та вторинні; за походженням: на деревні, недеревні та тварини і птиці; за ознакою їх можливого господарського використання: залучені до господарського використання, частково залучені та незалучені, які є резервами і потенційними ресурсами, та за смаковими властивостями, враховуючи їх господарське значення, є визначальною для планування раціонального їх освоєння, обліку і контролю за використанням та розрахунків з бюджетом щодо рентної плати за спеціальне використання лісових ресурсів.

Перспективами подальших досліджень у даному напрямі є проектування методів і технологій відображення лісових ресурсів як структурованого об'єкта бухгалтерського обліку підприємств лісового господарства. Для інтеграції лісових ресурсів в облікову систему існує потреба в удосконаленні нормативно-правової бази та уточненні понятійного апарату, складу лісових ресурсів, розробці єдиних кількісних та якісних показників виміру для однозначного і логічного використання отриманих результатів у практичній діяльності. ■

ЛІТЕРАТУРА

1. **Обозов Н. А.** Организация побочных пользований и специализированных хозяйств / Н. А. Обозов.– М. : Лесная промышленность, 1974.– 255 с.
2. **Поздняков Л. К.** Лесное ресурсоведение / Л. К. Поздняков. – Новосибирск : Изд-во «Наука», 1973.– 119 с.
3. **Пономаренко Т. І.** Управління відтворенням лісових біологічних активів: обліково-аналітичне забезпечення : монографія / Т. І. Пономаренко, В. К. Савчук. – К. : Аграр Медіа Груп, 2010. – С. 218.
4. Лісова політика: теорія і практика : кол. монографія / [Синякевич І. М., Соловій І. П., Врублевська О. В., Дейнека А. М., Польовський А. М., Павліщук О. П., Белінський І. Г., Дячишин О. В., Головка А. А., Дудюк В. С., Холявка В. З., Сенько Є. І.] / Під наук. ред. д-ра екон. наук, проф. І. М. Синякевича. – Львів : ЛА «Піраміда», 2008. – 612 с.
5. **Сенько Є. І.** Економіка комплексного використання і відтворення харчових ресурсів лісу / Є. І. Сенько, О. І. Фурдичко.– Львів : Місіонер, 1996.– 296 с.
6. **Телишевский Д. А.** Заготовка недревесной продукции леса / Д. А. Телишевский.– М.: Изд-во «Лесная промышленность», 1973.– 64 с.
7. **Туниця Ю. Ю.** Екологія і ринок: подолання суперечностей / Ю. Ю. Туниця. – К. : Знання, 2006. – 314 с.
8. Лісовий кодекс України: станом на 01.01.2015 р. // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/3852-12>
9. Податковий кодекс України: станом на 11.06.2015 р. // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України [Електронний

ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17/page32>

REFERENCES

- [Legal Act of Ukraine] (2015). Ofitsiyni veb-sait Verkhovnoi Rady Ukrainy. <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/3852-12>
- [Legal Act of Ukraine] (2015). Ofitsiyni veb-sait Verkhovnoi Rady Ukrainy <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17/page3>
- Obozov, N. A. *Organizatsiia pobochnykh polzovaniy i spetsializirovannykh khoziaystv* [Organization of side areas and specialized farms]. Moscow: Lesnaia promyshlennost, 1974.
- Ponomarenko, T. I. *Upravlinnia vidtvorenniam lisovykh biologichnykh aktyviv: oblikovo-analitychne zabezpechennia* [Management of forest biological reproduction assets: accounting and analytical support]. Kyiv: Ahrar Media Hrup, 2010.
- Pozdniakov, L. K. *Lesnoe resursovedenie* [Forestry resourcing]. Novosibirsk: Nauka, 1973.
- Syniakevych, I. M. et al. *Lisova polityka: teoriia i praktyka* [Forest Policy: Theory and Practice]. Lviv: Piramida, 2008.
- Senko, Ye. I., and Furdychko, O. I. *Ekonomika kompleksnoho vykorystannia i vidtvorennia kharchovykh resursiv lisu* [Economy complex use and reproduction of food resources of the forest]. Lviv: Misioner, 1996.
- Telishevskiy, D. A. *Zagotovka nedrevesnoy produktsii lesa* [Harvesting of non-timber forest products]. Moscow: Lesnaia promyshlennost, 1973.
- Tunytsia, Yu. Yu. *Ekoekonomika i rynek: podolannia superechnosti* [Ekoekonomika and market: overcoming contradictions]. Kyiv: Znannia, 2006.